

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
KATEDRA OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU V TÁBOŘE

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

Prostředí cestovního ruchu – zřícenina hradu Rýzmberk

Vedoucí bakalářské práce:

RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor:

Romana Huberová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zemědělská fakulta

Katedra cestovního ruchu

Akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Romana HUBEROVÁ**

Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání - cestovní ruch**

Název tématu: **Prostředí cestovního ruchu - zřícenina hradu Rýzmbek**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Sestavit teritoriální model cestovního ruchu - Rýzmbek.

Kriticky zhodnotit současný stav využití vybraného rekreačního prostoru.

Na tomto základě vypracovat návrh opatření optimalizujících využití rekreačního prostoru.

Metodický postup:

1. Analýza pramenů a literatury.
2. Terénní výzkum.
3. Analýza předpokladů cestovního ruchu.
4. Metoda vysvětlujícího popisu.
5. Metoda interpretace kartografických a grafických děl.
6. Metody sociologického výzkumu.

Rámcová osnova:

1. Úvod s přehledem literatury k oblasti a tématu.
2. Metodika.
3. Analýza předpokladů cestovního ruchu.
4. Výsledky sociologického výzkumu.
5. Závěr - návrhy opatření.
6. Použitá literatura.
7. Přílohy (grafické, tabulky, event. grafy).

Rozsah práce: 30 - 50 stran
Rozsah příloh: fotodok., analytické mapy
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

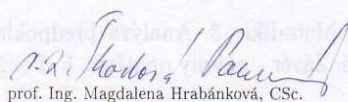
Seznam odborné literatury:

- Disman, M.: Jak se vyrábí sociologická znalost. Praha, 2000.
Hudečková, H., Kučerová, E., Kříž, L.: Metodologie sociologického výzkumu pro nesociology. Praha: ČZU, 2004.
Kollárik, T., Sollánová, E., Hradiská, E., Verešová, M., Sollár, T., Friezeová, I., Kubušová, S., Letovancová, E., Páleník, C., Kabát, L., Ritomský, A.: Metódy sociálnopsychologickej praxe. Bratislava: Ikar, 2004.
Mariot, P.: Geografia cestovného ruchu. Bratislava: Academia, 1983.
Robinson, G., M.: Methods and techniques in human geography. Chichester: John Wiley and Sons, 1998.
Kopp, J. a kol.: Úvod do regionálního výzkumu. Plzeň: ZČU, 2001.
Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Josef Navrátil**
Katedra cestovního ruchu

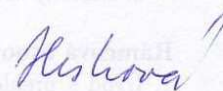
Datum zadání bakalářské práce: **15. března 2006**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2007**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
studijní oddělení
VANČUROVA 2904 390 01 TABOR

doc. Ing. Marie Hesková, CSc.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. března 2006

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem závěrečnou práci na téma „Prostředí cestovního ruchu – zřícenina hradu Rýzmberk“ vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a podkladových materiálů, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Tábor, duben 2007

Romana Huberová

Poděkování:

Děkuji RNDr. Josefu Navrátilovi, Ph.D. za jeho odbornou pomoc, cenné připomínky a vedení při zpracování mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří byli tak hodní a ochotní a poskytli mi potřebné informace.

Tábor, duben 2007

KLÍČOVÁ SLOVA

Zřícenina hradu

Stálý obyvatel

Rekreace

ANOTACE

Hlavním cílem této bakalářské práce je posouzení významu zříceniny hradu jako místa každodenní rekreace v zázemí malého města. Dílčími cíli práce je také zjistit vnímání jednotlivých prostorů místními obyvateli a zjištění konfliktního postavení atraktivit v okolí města.

Důležitým krokem ke zpracování daného tématu bylo studium odborné literatury, regionální literatury a také práce s internetovými stránkami. Dalším krokem bylo provedení situační analýzy, jejíž součástí byla charakteristika prostoru a výčet okolních atraktivit. Nejdůležitější bylo získání primárních informací. Ty byly zjišťovány pomocí dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi obyvateli města Kdyně. Další zdroj primárních informací byly dva typy map, a to lynchovský typ mapy a gouldovský typ mapy.

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY	9
2.1 Cíle práce.....	9
2.2 Hypotézy	9
3. METODIKA PRÁCE.....	10
4. LITERATURA A VYMEZENÍ POJMŮ	12
4.1 Literatura	12
4.2 Vymezení základních pojmů v oblasti cestovního ruchu	12
5. SITUAČNÍ ANALÝZA	16
5.1 Charakteristika prostoru	16
5.1.1 Plzeňský kraj	16
5.1.2 Domažlicko	17
5.1.3 Kdyně, Rýzmberek.....	18
5.2 Konkurenční atraktivita.....	19
6. STRUKTURA RESPONDENTŮ	23
6.1 Dotazníkové šetření.....	23
7. ANALÝZA ZJIŠTĚNÝCH INFORMACÍ	26
7.1 Dotazníkové šetření.....	26
7.1.1 Gouldovský typ mapy	31
7.2 Lynchovský typ mapy	32
8. ZÁVĚR.....	34
9. SUMMARY	36
10. POUŽITÉ ZDROJE	38
11. SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	40
11.1 Seznam grafů.....	40
11.2 Seznam tabulek	40
12. SEZNAM PŘÍLOH	41

1. ÚVOD

Cestovní ruch je významný společensko-ekonomický fenomén jak z pohledu jednotlivce, tak i společnosti. Každoročně představuje největší pohyb lidské populace nejen za účelem rekreace, ale i poznávání. Je pozoruhodnou součástí spotřeby a způsobu života obyvatel, zejména ekonomicky vyspělých zemí. Cestovní ruch zaujímá téměř stejně významné postavení ve světovém vývozu jako telekomunikace, ropný, chemický a automobilový průmysl. [2]

Lidé cestují, protože chtějí poznat nové věci, chtějí něco vidět, něco zažít. Často však vycestují do zahraničí a poznávají cizí země, odlišné kultury a obyvatele cizích zemí. Mnohdy však vychází najevo, že lidé sice znají různé země a různá místa světa, ale že vůbec nevěnují pozornost své vlastní zemi a jejímu bohatství. Přitom naše republika nám má hodně co nabídnout. Máme bohatství nejen přírodní, ale i zásoba historických či architektonických památek je velká. Existuje u nás také velká řada hotelů, penzionů, chatových osad, kempů a dalších typů hromadných ubytovacích zařízení. To znamená, že máme lokalizační i realizační předpoklady pro cestovní ruch.

Tento fakt mě přiměl k tomu, abych se ve své bakalářské práci nezabývala návštěvníky, ať už turisty či výletníky, z dalekých koutů České republiky nebo dokonce z cizích zemí, ale abych se věnovala obyvatelům městečka, ve kterém žiji a v jehož blízkosti se nachází i objekt, který bude hrát v mé bakalářské práci hlavní roli.

Lidé cestují čím dál tím více, což umožnila nejen moderní doba, a s ní vřelejší a uvolněnější mezinárodní vztahy, ale také rozvíjející se dopravní infrastruktura či lepší ekonomické zázemí občanů. I přesto si ale většina lidí na svoji dovolenou šetří celý rok, v lepším případě se mohou na dovolenou vydat i dvakrát do roka. Člověk by ale potřeboval odpočinek vícekrát než jen jednou za rok a tak je důležitá i rekreace během roku. Ta je v drtivé většině případů uskutečňována v bezprostřední blízkosti trvalého bydliště.

Kde konkrétně a jak často se rekreují obyvatelé našeho malého města se pokusím zjistit právě prostřednictvím této práce. Hlavní pozornost však budu věnovat zřízení hradu a budu se snažit zjistit, jak právě tento objekt vnímají sami obyvatelé a jak je jimi zřícenina, i se svým bezprostředním okolím, využívána při každodenní rekreaci.

2. CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

2.1 Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je posouzení významu zříceniny hradu jako místa každodenní rekreace v zázemí malého města.

Jelikož mě zajímá pohled obyvatel našeho města na blízké okolí a jeho atraktivitu a jejich přístup k nim v rámci využití volného času, dílčími cíli práce je také zjistit vnímání jednotlivých prostorů místními obyvateli a zjištění konfliktního postavení atraktivit v okolí města. Také se pokusím zjistit místo hradu v systému rekreačních prostorů v okolí města.

2.2 Hypotézy

Přístup ke zřícenině je dobrý a je možný téměř ze všech světových stran. Lze se k ní dostat pěšky, na kole i autem.

Na samotné zřícenině nepodává nikdo ani minimální výklad či informace o objektu. Jako jediný zdroj informací slouží malá informační deska uvnitř objektu.

V okolí města, a tudíž i zříceniny, je situováno několik dalších atraktivit, které zřícenině konkurují a lákají místní obyvatele k jejich návštěvě.

Zřícenina leží zhruba 2 kilometry od města. Nachází se však na vysokém kopci, což mnoho místních obyvatel od návštěvy odradí.

Objekt je poměrně malý a není, kromě „Rýzmberského guláše“, vůbec využíván.

Během letní sezóny je amfiteátr hradního přírodního divadla vyhledávaným objektem, a to díky pořádání každoroční akce nesoucí název „Rýzmberský guláš“.

3. METODIKA PRÁCE

Metodický postup zpracování této bakalářské práce lze rozdělit do několika fází.

V první fázi bylo zapotřebí seznámit se s prostředím, kterému bude v této práci věnována pozornost. Šlo tedy nejen o seznámení se samotnou zříceninou Rýzmberk, ale také s okolními atraktivitami. Hrad Rýzmberk býval významnou pohraniční pevností, která kontrolovala obchodní stezku z Bavorka procházející Všerubským průsmykem. Bohužel postupem času docházelo k jeho ničení a do současné době se dochovaly jen úseky hradeb s baštami a zbytky starého paláce s podzemními sklepy. [9]

Důležitým krokem ke zpracování daného tématu bylo studium odborné literatury, regionální literatury a také práce s internetovými stránkami, a to nejen stránkami města Kdyně, ale také s různými dalšími internetovými stránkami, které poskytovaly potřebné informace k tématu.

Dalším krokem bylo provedení situační analýzy, jejíž součástí byla charakteristika prostoru a výčet okolních atraktivit. Do charakteristiky prostoru byl zahrnut Plzeňský kraj, Domažlicko a také Kdyně a samotný Rýzmberk. Cílem výčtu okolních atraktivit, nacházejících se v blízkosti města a tudíž i zříceniny, bylo zmapovat okolí hradu Rýzmberk a zjistit tak jeho možné konkurenty.

Nejdůležitější bylo získání primárních informací. Ty byly zjišťovány pomocí dotazníkového šetření, které bylo provedeno mezi obyvateli města Kdyně, a to v průběhu 2. poloviny roku 2006 a začátkem roku 2007. Dotazník, použitý k získání informací, je součástí této práce a je uveden v příloze. Další zdroj primárních informací byly dva typy map, a to lynchovský typ mapy a gouldovský typ mapy.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na stálé obyvatele, rezidenty, města Kdyně, kteří se tak stali jedinými respondenty. Cílem šetření bylo zjistit místa každodenní rekreace místních občanů a zjistit, kolik z nich si pro svojí každodenní rekreaci vybírá právě hrad Rýzmberk a také z jakých důvodů.

Dotazníkové šetření bylo prováděno v průběhu 2. poloviny roku 2006 a začátkem roku 2007. Výběr respondentů byl náhodný a dotazování bylo realizováno osobně. Jelikož se jednalo o rezidenty, byl dotazník zpracován pouze v českém jazyce. Počet respondentů činil 100.

Součástí dotazníku byl i gouldovský typ mapy.

Gouldovský typ mapy

Gouldovský typ mapy byl také zaměřen na obyvatele města Kdyně. Stal se součástí dotazníku, a tak ho bylo vyhotoveno stejný počet kusů jako dotazníků, tedy 100. Základ této mapy tvořila mapa, kterou jsem vyhotovila já sama. Nejdříve jsem našla mapu města Kdyně na internetových stránkách. [10] K jejímu zpracování jsem použila program Corel Photo-Paint. Výsledkem byla mapa města Kdyně i s nejbližším okolím, která byla rozdělena do několika částí, přesněji okýnek. V každém okýnku, nebo spíše v téměř každém, se nacházel určitý objekt. Například jím byla zřícenina hradu Nový Herštejn, rozhledna Koráb nebo zřícenina hradu Rýzmbek. Na tuto mapu byl u každého respondenta přiložen pauzový papír, který je průhledný, a mapa, i s jednotlivými okýnky, tak přes něj byla dobře vidět. Pak už jsem jen požádala respondenty, aby příslušná okýnka ohodnotili. Hodnocení probíhalo stejnou formou, jako známkování ve škole, tedy od 1 do 5. Nebyla však ožnamkována všechna okýnka, nýbrž jen ta, ve kterých se nacházela lokalita, kterou respondent navštívuje. Ožnamkování bylo provedeno podle spokojenosti respondenta s navštívovanými lokalitami.

Lynchovský typ mapy

I lynchovský typ mapy byl zaměřen na obyvatele města Kdyně. Šlo o tvorbu samotných respondentů, kdy dostali pouze prázdný papír a na něj měli nakreslit město Kdyně a jeho okolí, tak jak ho oni sami vnímají. Cílem bylo zjistit, kolik z nich vnímá hrad Rýzmbek jako součást města, respektive jako součást jeho nejbližšího okolí. V tomto případě bylo vyhotoveno 10 kusů.

4. LITERATURA A VYMEZENÍ POJMŮ

4.1 Literatura

Složitost jevu, jakým cestovní ruch je, jeho mnohooborovost a průřezovost, činí pak obtížným i jeho přesné a z hlediska teorie i praxe jednotné definování. Celý dosavadní vývoj tohoto jevu je toho důkazem.

V průběhu vývoje cestovního ruchu jako společensko ekonomického jevu, se mění i přístup k jeho definování a vymezení. Autoři ve svých definicích zdůrazňují různé stránky tohoto složitého jevu, mnohdy v závislosti na tom, z hlediska které vědní disciplíny je cestovní ruch zkoumán a definován.

Za mezník pro zkoumání a definování cestovního ruchu je považována definice švýcarských profesorů, klasiků cestovního ruchu W. Hunzikera a K. Krapka, kteří v roce 1942 vydávají dílo „Základy všeobecné nauky cestovního ruchu“, v němž položili základ ucelené teorie cestovního ruchu. Jejich definice se stala východiskem dalšího vývoje definování cestovního ruchu, zejména v poválečném období. [5]

S cílem sjednotit názory na definování předmětu cestovního ruchu z hlediska statistiky organizovala Světová organizace cestovního ruchu (WTO - World Tourism Organization) v roce 1991 v kanadském městě Ottawa mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu.

Cestovní ruch je v současnosti předmětem zkoumání několika vědních disciplín, např. ekonomie, geografie, sociologie, psychologie, pedagogiky, případně dalších. Všechny mají společný předmět zkoumání – cestovní ruch, ale každá disciplína ho zkoumá ze svého pohledu a s vlastním metodologickým aparátem. [2]

4.2 Vymezení základních pojmů v oblasti cestovního ruchu

V souvislosti s definováním pojmu cestovního ruchu, byly vymezeny i další pojmy, které se vztahují především k podrobnějšímu rozlišení různých typů účastníků cestovního ruchu a to jak v oblasti domácího, tak i mezinárodního cestovního ruchu. [5]

Cestovní ruch – činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí, a to na dobu kratší než je stanovená (v mezinárodním cestovním ruchu se jí rozumí 1 rok, v domácím cestovním ruchu 6 měsíců), přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě. [WTO; 2]

Destinace cestovního ruchu – přirozený celek, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací. Podle WTO představuje destinace místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh. [WTO; 4]

Druh cestovního ruchu – typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem jevový průběh cestovního ruchu a způsob jeho realizace v závislosti na geografických, ekonomických, společenských a jiných podmínkách, jakož i jeho účinky. [7]

Forma cestovního ruchu – typ cestovního ruchu, pro jehož určení je klíčovým kritériem motivace návštěvníka. Základními motivacemi cestovního ruchu jsou odpočinek, poznávání prostředí a kontakty s lidmi, odtud základní formy cestovního ruchu: rekreační, poznávací, socio-profesní a společenský. [7]

Rekreační cestovní ruch – druh cestovního ruchu, pro který je charakteristický pasivní, ale i aktivní odpočinek ve vhodném přírodním prostředí s cílem obnovy fyzických a psychických sil. Pobyt v příznivém přírodním prostředí kombinovaný s různými rekreačními aktivitami (pohybové a nenáročné sportovní činnosti, např. procházky, táboření v přírodě, chataření, chalupaření a jiné) má vliv na organismus a duševní pohodu člověka. Dostává stále větší význam se zhoršujícím se životním prostředím v místě trvalého bydliště a pracoviště. Rekreační cestovní ruch má podobu individuální nebo rodinné rekreace, kterou si účastníci organizují sami ve vlastních nebo pronajatých zařízeních, nebo organizovanou formou ve veřejnosti přístupných zařízeních cestovního ruchu. [2]

Rekreace – souhrn odpočinkových činností provozovaných ve volném čase (o dovolené), zpravidla však nedaleko bydliště v rámci druhého bydlení, dětských táborů atd. [7]

Stálý obyvatel (rezident)

- v *mezinárodním cestovním ruchu* ve vztahu k dané zemi se pod tímto pojmem rozumí osoba, která žije v zemi alespoň rok před příjezdem do jiné země na dobu kratší jednoho roku;
- v *domácím cestovním ruchu* ve vztahu k určitému místu je za stálého obyvatele považována osoba, která v tomto místě žije alespoň šest po sobě jdoucích měsíců před příjezdem do jiného místa na dobu kratší šesti měsíců. [5]

Návštěvník (visitor)

- v *mezinárodním cestovním ruchu* je osoba, která cestuje do jiné země, než v níž má své trvalé bydliště na dobu nepřekračující jeden rok, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonání výdělečné činnosti v navštívené zemi;

- v *domácím cestovním ruchu* je návštěvníkem osoba, která má trvalé bydliště v dané zemi a která cestuje na jiné místo v zemi mimo své bydliště na dobu kratší než šest měsíců, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. [5]

Turista (tourist) – osoba, která v domácím, resp. v zahraničním cestovním ruchu splňuje kritéria návštěvníka. Účast turisty na cestovním ruchu je spojena minimálně s jedním přenocováním. Z hlediska délky pobytu se přitom rozlišuje:

→ **turista na dovolené (holiday maker)**, který pobývá na daném místě více než určený počet nocí nebo dní,

→ **krátkodobě pobývajícím turistu (short-term tourist)**, který cestuje na dobu nepřekračující určený počet nocí nebo dní, ale zahrnuje pobyt alespoň s jedním přenocováním. [2]

Výletník (excursionist, same-day visitor)

- v *mezinárodním cestovním ruchu* je výletníkem osoba, která cestuje do jiné země než v níž má své trvalé bydliště a běžné životní prostředí na dobu kratší než 24 hodin, aniž by v navštívené zemi přenocovala, přičemž hlavní účel cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštívené zemi;

- v *domácím cestovním ruchu* je výletníkem osoba trvale usídlená v dané zemi, která cestuje do místa odlišného od místa jejího trvalého bydliště a běžného životního prostředí na dobu kratší než 24 hodin, aniž by v navštíveném místě přenocovala, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě. [5]

Hromadná ubytovací zařízení – zařízení, která pravidelně nebo nepravidelně poskytují přechodné ubytování hostům. Mezi hromadné ubytovací zařízení patří hotely, motely, botely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní hromadná ubytovací zařízení. Mezi ostatní hromadná ubytovací zařízení patří např. rekreační zařízení podniků, školící střediska, kulturně-historické objekty, lázeňská zařízení a jiná ubytovací zařízení, která vyčleňují lůžkovou kapacitu pro cestovní ruch (např. domovy mládeže, vysokoškolské koleje, podnikové ubytovny apod. [12]

Hotel – veřejně přístupné ubytovací zařízení, určené pro přechodné ubytování hostů v pokojích, provozované podle obchodních zásad. Rozsah a kvalita vybavení a služeb se označují zpravidla hvězdičkami (třídy v ČR), písmeny, příp. číslem kategorie. Podle “Doporučení, upravující základní ukazatele pro kategorizaci hostinských a ubytovacích zařízení” je hotel ubytovacím zařízením s nejméně 10 pokoji. [1]

Penzion – ubytovací zařízení s nejméně pěti pokoji, s omezeným rozsahem společenských a doplňkových služeb, avšak s ubytovacími službami srovnatelnými s hotelem. Člení se do čtyř tříd. [5]

Chatová osada – ubytovací zařízení pro přechodné ubytování hostů výhradně v ubytovacích objektech provozovatele (chaty, sruby, bungalovy). Chatové osady jsou zařazovány od jedné do tří hvězdiček. [5]

Kemp – ubytovací zařízení pro přechodné ubytování ve vlastním zařízení hostů (stanu, obytném přívěsu apod.), případně i v ubytovacích objektech provozovatele (chaty, sruby, bungalovy atd.) nebo jejich samostatně pronajímaných částech. [6]

Lokalizační předpoklady – vytvářejí možnosti pro lokalizaci cestovního ruchu ve vztahu nabídky teritoria. Jsou zde zahrnuty přírodní podmínky (klíma, hydrologické poměry, reliéf, flóra a fauna) a společenské podmínky a atraktivita (kulturně historické památky, kulturní zařízení a akce, sportovní a zábavní zařízení a akce). [3]

Realizační předpoklady – mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu. Umožňují středisek cestovního ruchu dosáhnout pomocí dopravy a využít je prostřednictvím ubytovacích a stravovacích zařízení. [3]

5. SITUAČNÍ ANALÝZA

5.1 Charakteristika prostoru

5.1.1 Plzeňský kraj

Plzeňský kraj leží na jihozápadě Čech. Sousedí s Karlovarským, Ústeckým, Středočeským a Jihočeským krajem a také s jednou ze spolkových zemí Německa, s Bavorskem. Na území kraje je 7 okresů s 5 okresními městy. Okresy jsou Plzeň-město, Plzeň-sever, Plzeň-jih, Rokycany, Klatovy, Domažlice a Tachov.

Podstatnou část kraje vyplňuje Plzeňská pahorkatina, na severovýchodě se nachází Plzeňská kotlina a ze Středočeského kraje sem zasahují Brdy. Nejvýše sahají pohraniční hory Český les a část Šumavy. Na Šumavě leží i nejvyšší bod kraje Velká Mokrůvka (1 370 m), přestože nejde ani o nejvyšší horu Šumavy (tou je Velký Javor v Bavorsku), ani o nejvyšší šumavskou horu na české straně (tou je Plechý / Plöckenstein v Jihočeském kraji). Nejdůležitějším chráněným územím je Národní park Šumava, jehož část do Plzeňského kraje zasahuje. V kraji jsou i další chráněné krajinné oblasti, přírodní parky a 162 maloplošných chráněných území.

Většinu území kraje odvodňuje Berounka, která vzniká v Plzni soutokem Radbuzy, Mže, Úhlavy a Úslavy. Část Klatovska a Sušicka odvodňuje Otava. Obě povodí náleží k úmoří Severního moře. Na území kraje je řada jezer – mezi nejznámější patří ledovcová Černé jezero, Čertovo jezero, Prášílské jezero, Plešné jezero a jezero Laka.

Plzeňský kraj je se svými 7 561 km² třetí největší v České republice, počtem obyvatel je ale až devátý (podle údajů z března letošního roku zde žije 562 766 obyvatel). Hustota zalidnění je druhá nejnižší v zemi (hned po Jihočeském kraji). Patří však mezi průměrně ekonomicky rozvinuté kraje. Mezi nejvýznamnější průmyslová odvětví zastoupená v Plzeňském kraji patří strojírenství, potravinářství, průmysl stavebních hmot a keramiky, výroba a distribuce energií, hutnictví. Některá odvětví nebo podniky mají republikový, evropský nebo dokonce světový dosah (Plzeňský Prazdroj, a.s., Škoda Holding a.s.).

Krajem prochází důležitá dálnice D5 z Prahy do Bavorska. Město Plzeň je důležitý uzel jak silniční, tak železniční. Se sousedním Německem spojuje region řada silničních hraničních přechodů. Mezi nejvýznamnější patří: Rozvadov, Folmava, Lísková a Železná Ruda.

V Plzeňském kraji působí dvě vysoké školy, Západočeská univerzita (7 fakult) a Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze. Obě vysoké školy vysokou kvalitou výuky a

zaměřením vyučovaných oborů přitahují studenty nejen z Plzeňska, ale i z jiných částí Česka a ze zahraničí. [13]

5.1.2 Domažlicko

Domažlice

Město Domažlice je městem okresním a má 11,5 tisíc obyvatel. Leží ve vzdálenosti 55 km od krajského města Plzeň v nadmořské výšce 428 m. V okolí města se nacházejí tři hraniční přechody do SRN - Folmava, Všeruby a Lísková. Přechody nejsou od města vzdáleny více než 15 km.

Do dnešní doby si Domažlice v historickém středu zachovaly řadu cenných architektonických památek s gotickými, renesančními a barokními prvky. Z nejznámějších, které budí hlavní zájem návštěvníků města, je možno jmenovat věž děkanského kostela, Dolní bránu, Chodský hrad, augustiánský klášter s kostelem, pozůstatky původního městského opevnění, např. hradební Branku a samozřejmě protáhlé náměstí, lemované měšťanskými domy s podloubím. [11]

Chodsko

S historií města je úzce spjato i Chodsko, kde lze i dnes vidět krásné chodské kroje a keramiku a kde ještě žijí lidové tradice.

Oblast Chodska, tak jak ji známe dnes a jak vstoupila do národního povědomí, je pouze jednou částí chodského osídlení západní hranice. Ve středověku tato česká etnografická skupina obývala rozsáhlé území, rozkládající se v pásmu od Domažlic přes Bor a Tachov po Planou.

Na jižním cípu sídlili domažličtí Chodové, obývající v okolí města jedenáct historických privilegovaných vsí: Draženov, Chodov, Klenčí pod Čerchovem, Klíčov, Chodská Lhota, Mrákov, Pocinovice, Postřekov, Stráž, Tlumačov a Újezd. [11]

Domažlicko

Za návštěvu na Domažlicku rozhodně stojí Horšovský Týn, Výhledy nad Klenčím s pomníkem J. Š. Baara, v Klenčí pak Baarovo muzeum, Hrádek u Újezda s pomníkem Jana Sladkého Koziny, v Újezdě samém pak Kozinův statek se stálou expozicí, v Trhanově stojí zámek pověstného Lomikara. Ostatně v každé chodské vesnici je do určité míry zachován

tradiční ráz. Pro pěší turisty je velice zajímavý i Čerchov, což je nejvyšší hora Českého lesa. V celém příhraničí je velice zachovalá příroda.

Samy Domažlice jsou východiskem velice dobře značených turistických stezek, jejich sítí je celé okolí hustě protkáno.

Sedm kilometrů od Domažlic je známé letoviště Babylon. [11]

5.1.3 Kdyně, Rýzmbek

Kdyně

Kdyně se nachází v České republice v Plzeňském kraji na spojnici mezi městy Domažlice a Klatovy. Od hraničního přechodu se SRN (Všeruby) je vzdálena pouhých 7 km .

Samotná Kdyně má kolem 3000 obyvatel, mezi součástí obce jsou však počítány i některé přilehlé obce, a tak celkový počet činí asi 5000 obyvatel. Samotná Kdyně je rozdělena na dva historické celky Starou a Novou Kdyni. Dále jsou k městu počítány přilehlé obce Dobříkov, Branišov, Hluboká, Modlín, Nové Chalupy, Podzámčí, Prapořiště, Smržovice, Starec a Vítovky.

Město leží v kotlině obklopené zalesněnými hřebeny Chudenické vrchoviny, kterou vedla stará obchodní stezka, směřující Všerubským průsmkem do Bavorska. Nejstarší písemné zprávy o Kdyni pocházejí z r. 1369, avšak původ města, úzce spojený s historií hradu Rýzmbek, sahá do počátku 13. století.

Kdyně se svými restauracemi, obchody a sezónními ubytovacími kapacitami patří mezi nejvýznamnější centra letní turistiky na Domažlicku. [8]

Rýzmbek

Hrad Rýzmbek býval významnou pohraniční pevností, která kontrolovala obchodní stezku z Bavorů procházející Všerubským průsmkem. Hrad byl založen ve 2. pol. 13. století rodem Drslaviců v období, kdy český král Přemysl Otakar II. vedl pohraniční války se sousedním Bavorskem. Konec hradu přivodila teprve třicetiletá válka, kdy byl Rýzmbek několikrát obléhán, pobořen a již neobnoven. Od pol. 19. stol., kdy zde byla vystavěna rozhledna a malá sezónní restaurace, se zříceniny stávají vyhledávaným výletním místem.

V současné době se na hradě, přesněji v amfiteátru místního přírodního divadla, každoročně pořádá „Rýzmberský hradní guláš“, což je festival folkové, country a trampské hudby.

Z kdysi mohutného hradu, složeného ze tří nádvoří, se zachovaly úseky hradeb s baštami a zbytky starého paláce s podzemními sklepy. [9]

K hradu se dostaneme velmi snadno, když vyjedeme po úzké asfaltové silničce asi kilometr nad severozápadní část Kdyně. Tady zaparkujeme auto na malém parkovišti pod lesem. Dál už je zákaz vjezdu, a proto musíme zbylých pět set metrů po silničce do kopce lesem urazit pěšky. Přitom zdoláme převýšení 80 metrů.

Nejbližší železniční zastávka (ve Kdyni) je vzdálená zhruba čtyři kilometry a autobusová 2,5 kilometru.

Areál je, kromě věže, otevřený a přístupný po celý rok, a tak je tedy i po celý rok možná jeho individuální prohlídka. Vstup na věž je možný v letní sezóně každý den, a to od 10:00 do 17:00, přičemž dospělí zaplatí 12 a děti 6 Kč nebo mimo dobu otevření po předchozí domluvě. Celý rok je také zpřístupněn amfiteátr zdejšího přírodního divadla.

Z věže, na kterou vystoupíme po 84 schodech, je kvůli přerůstajícím stromům výhled trochu omezen. [8]

5.2 Konkurenční atraktivita

V blízkém okolí města Kdyně se nachází několik atraktivit, které stojí za návštěvu a znamenají tak pro zříceninu hradu Rýzmbek konkurenci. Mezi nejdůležitější patří následující atraktivita (jejich výčet je uveden v abecedním pořádku).

Kaple sv. Václava na Brůdku

Gotický kostelík, postavený patrně ve 13. století, zanikl ve století 15. Na jeho místě pak byla postavena barokní kaple.

Z barokního vybavení svatyně přežívá pouze dřevěná kruchta zdobená malovanými postavami světců. Barokní stavba kostela, která se bez výraznějších stavebních zásahů zachovala do současnosti, je stavebně nevýrazná a budí dojem vyššího stáří.

Podle pověsti vznikl kostelík na Brůdku už roku 1040 na památku vítězství knížete Břetislava I. nad císařem Jindřichem III. Současný kostelík však neobsahuje žádné fragmenty románské stavby a rovněž orientační archeologický průzkum zatím existenci jeho románského předchůdce nepotvrdil.

Umístění: nad vsí Brůdek při cestě do Studánek, přístup od hlavní silnice jako ke sv. Anně, ale na levé straně

Kostel sv. Anny - Tannaberg

K nejmalebnějším dominantám Všerubského průsmyku náleží vrch Tannaberk oživený stavbou poutního kostela sv. Anny s oválným půdorysem.

Po roce 1990 byly obnoveny anenské poutě, které se konají vždy v neděli po 26.7. na Svatou Annu.

Pověst vypráví, že v roce 1703 na tomto místě spatřil záhadnou záři a zázračně se uzdravil kostelník ze Všerub. Ten pak zde z vděčnosti nechal postavit malou dřevěnou kapli, ke které záhy začali docházet poutníci z okolí. I někteří z nich prý prožili zázrak uzdravení a popularita místa rychle rostla. Proto z podnětu klatovských jezuitů došlo ke stavbě poutního kostela.

V roce 1723 nechali koutští hrabata Stadionové u kostela zřídit poutnický dům, později hospodu a také zde nechali vystavět faru s nadací pro 2 kněze. Od roku 1816 zde fungovala i škola.

Kostel obklopují staré lípy, z jejichž stínu poutník může přehlédnout kouzelnou krajinu českého pohraničí.

Umístění: 6 km JZ od Kdyně, nad vsí Hájek, při příjezdu od Domažlic se před Kdyní odbočí doprava směrem na Všeruby, projede se ves Prapořiště a kousek dál je po levé straně cesta vedoucí až ke kostelu

Nový Herštejn

K nejlépe dochovaným zříceninám jihozápadních Čech náleží hrad Nový Herštejn založený na zalesněném vrcholu (682 m) vzdáleném 3 km SV od Kdyně. S dějinami hradu je úzce spojen rod pánů z Velhartic nebo prostě páni z Herštejna.

Bavoři hrad obléhali, dobyli a pobořili. Pobořený hrad byl pak připojen k rýzmborskému panství.

Z opevněného gotického hradu se zachovalo jen zdivo mohutné obytné věže, trosky hradeb a prohlubně po sklepech na dnes zalesněném kopci. V základech hradeb jsou patrné stopy vylamování a poddolování. Tímto způsobem se ve středověku bořily pevné hradby hradů. Hradní zřícenina je nejpůsobivější na podzim, kdy je obklopena zlatožlutými korunami staletých buků a dubů. Již od roku 1933 je návrší s hradem vyhlášeno státní přírodní rezervací.

Umístění: 3 km SV od Kdyně, po značených turistických stezkách od Rýzmběrka přes Podzámčí nebo také Herštýnskou ulicí a dále lesem podle značek

Otevřeno: volně přístupný

Příkopy

Prastaré opevnění Příkopy, nazývané též Starým Rýzmberkem, patří k velice zajímavým místům Kdyňska. Archeologickým výzkumem z roku 1959 byla lokalita datována do 11. století a spojována s bitvou mezi Břetislavem I. a Jindřichem III. v roce 1040. Po založení Rýzmběrka bylo staré dřevěné a příkopy objaté opevnění na Příkopech opuštěno.

Oválné opevnění tvoří 2 hluboké terasovité příkopy vyhloubené částečně do skály. Impozantní opevnění je skryto pod korunami mohutných lip, v jejichž stínu roste množství chráněných rostlin. Tajemnou atmosféru místa dotváří starý dutý javor, který je zakreslen i na starém plánu Příkopů z 19. století.

Umístění: 2 km severně od Kdyně, mezi zříceninami hradů Rýzmběrka a Nového Herštejna

Otevřeno: volně přístupné

Rozhledna Koráb

Svojí nadmořskou výškou (773 m) náleží vrch Koráb k nejvyšším vrcholům Chudenické vrchoviny. V roce 1902 již uvažovali kdýňští turisté o vystavení zdejší rozhledny. Ale teprve v roce 1938 se podařilo na vrcholu Korábu vystavět a zpřístupnit dřevěnou rozhlednu s malou chatou. Později získala chata velký sál a prostory 1. patra, zanedlouho byl zde vystavěn i lyžařský můstek. Po válce byla konstrukce rozhledny sestavená z klád, potlučená prkny. V této podobě fungoval Koráb až do konce 80. let, kdy byla stará rozhledna odstraněna. V roce 1992 byla dokončena nová rozhledna.

Vrchol Korábu je přístupný několika turistickými značkami, směřuje k němu rovněž vyasfaltovaná silnice. V chatě pod rozhlednou najdou turisté občerstvení, příjemnou restauraci a ubytování v horském hotelu.

Umístění: při průjezdu Kdyní je nutné projet Starokdyňskou ulicí a dále po serpentínách až na vrchol Korábu

Otevřeno: denně od 10:00 hodin - v provozní době restaurace na Korábu

Vstupné na rozhlednu: dospělí 20,-- Kč

Dále se v blízkém okolí města nachází koupaliště Hájovna, houpačky Hájovna, rybník Kobyla, pomník Jana Husa, vesnice Brnířov, Podzámčí a Prapořistě a i ty by se mohly stát významným konkurentem hradu Rýzmberk při výběru lokality pro každodenní rekreaci místních občanů. [8]

Tento výčet atraktivit, znamenajících konkurenci pro zřízení hradu Rýzmberk, však nemusí být konečný. Místní obyvatelé mohou uvést i jiné lokality, které slouží k jejich každodenní rekreaci. To však bude zjištěno až po vyhodnocení všech získaných informací, tedy až na konci mé práce.

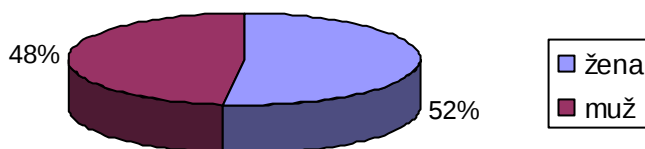
6. STRUKTURA RESPONDENTŮ

Struktura respondentů byla zjišťována jen u dotazníkového šetření a u gouldovského typu map, který byl nedílnou součástí dotazníku. U lynchovského typu map nezáleželo na pohlaví, věku, vzdělání ani zaměstnání. Respondent jen musel splnit podmínku rezidenta, což bylo podstatné nejen pro lynchovský typ mapy ale i pro dotazník a pro gouldovský typ mapy.

6.1 Dotazníkové šetření

Dotazníků, vhodných ke zpracování, bylo vyhotoveno 100. Těchto 100 dotazníků vyplňovalo 100 respondentů, čili každý respondent odpovídal jen jednou. Z tohoto celkového počtu bylo 52 žen a 48 mužů.

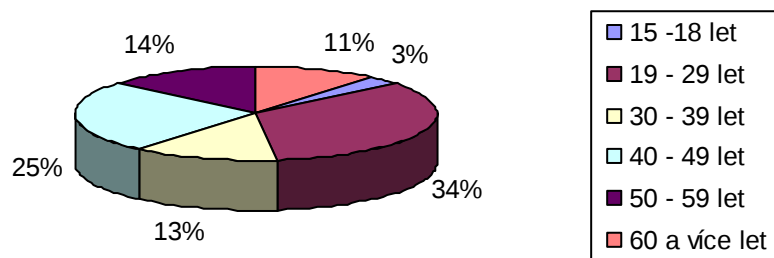
Graf 1 – Pohlaví respondentů

Zdroj: vlastní šetření

Z hlediska věku je struktura respondentů rozmanitá. Nejmladšími respondenty byli obyvatelé mezi 15 let a 18 lety a nejstarším bylo více než 60 let. Nejvíce zastoupenou skupinou se stali respondenti ve věku od 19 do 29 let, kterých bylo 34. Nejméně byli zastoupeni respondenti ve věku 15 až 18 let, kteří byli jen 3. Respondenti mladší 15 let nebyly do dotazníkového šetření zahrnuti vůbec.

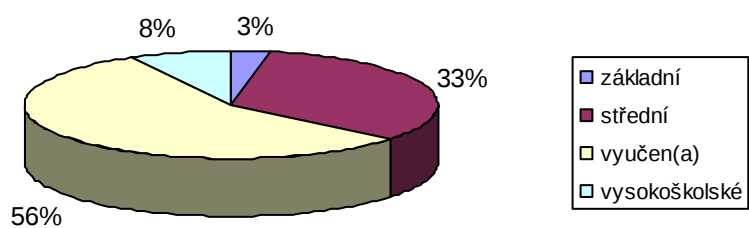
Graf 2 – Věkové složení respondentů

Zdroj: vlastní šetření

Dalším statistickým údajem bylo nejvyšší dosažené vzdělání. Respondenti byli rozděleni do skupin základní, střední, vyučen(a) a vysokoškolské vzdělání. Největší zastoupení s 56 respondenty měla skupina vyučen(a) a nejmenší s 3 respondenty skupina základní vzdělání.

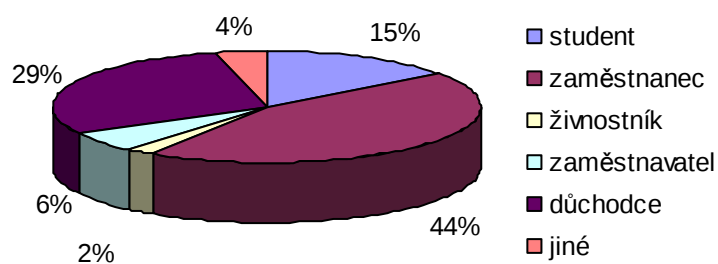
Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: vlastní šetření

Posledním statistickým údajem bylo zaměstnání respondentů. Zde bylo celkem 6 skupin. Nejpočetnější skupinou se stali zaměstnanci, kterou tvořilo 44 respondentů, a nejméně zastoupenou skupinou se s 2 respondenty stali živnostníci.

Graf 4 – Zaměstnání respondentů

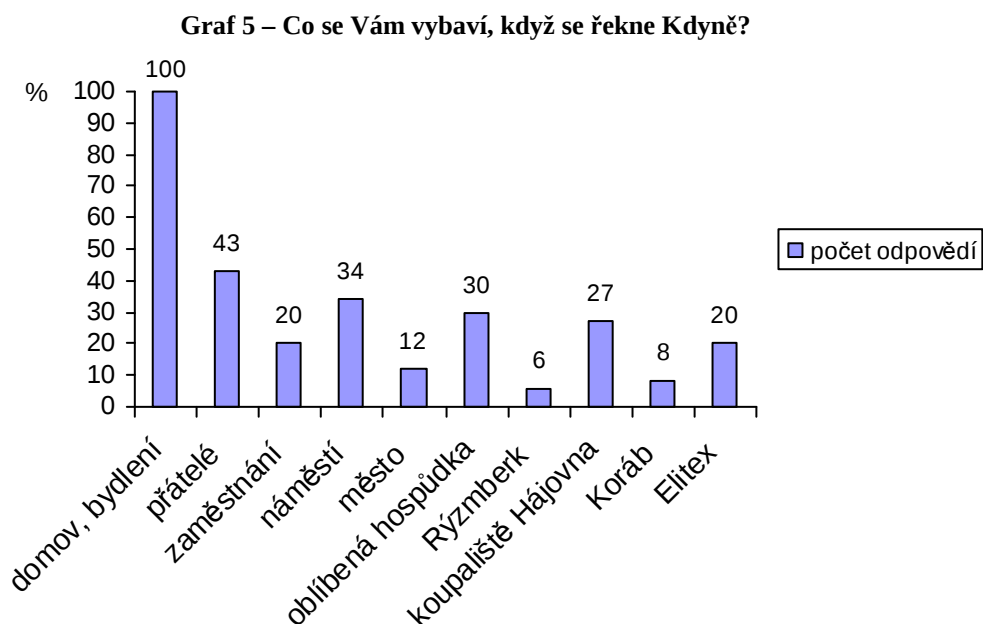
Zdroj: vlastní šetření

7. ANALÝZA ZJIŠTĚNÝCH INFORMACÍ

7.1 Dotazníkové šetření

Dotazník, který byl respondentům předkládán, se zaměřuje na vnímání města a jeho okolí místními obyvateli, na jejich názory, a hlavně na místa jejich rekreace se zaměřením na hrad Rýzmbek.

První otázkou v dotazníku je *Co se Vám vybaví, když se řekne Kdyně?* Respondent měl odpověď charakterizovat 3 slovy. Nejčastější odpověď, úplně 100%, byl domov nebo bydlení. Nejméně častá odpověď byl bohužel Rýzmbek. Respondentů bylo 100 a každý měl uvést 3 slova, což dohromady činí 300. Této hodnoty dosáhneme, když sečteme čísla u všech sloupečků.

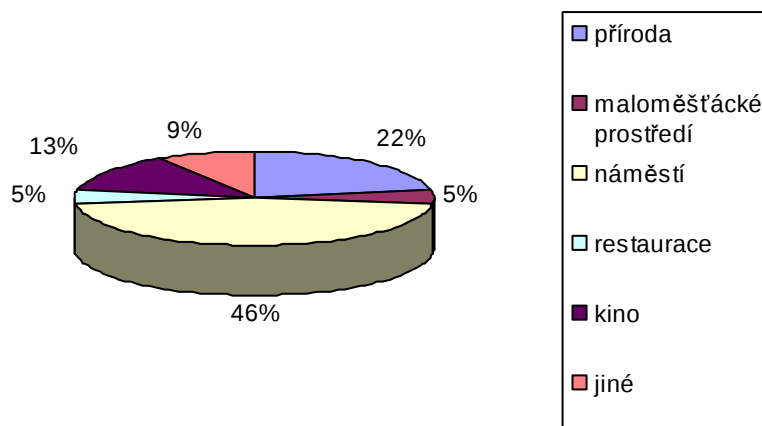

Zdroj: vlastní šetření

Další otázky se týkaly toho, co se ve městě a jeho okolí rezidentům LÍBÍ a NELÍBÍ.

Nejčastější odpovědi u LÍBÍ bylo námětí, které uvedlo 46 respondentů. Další častou uváděnou věcí byla příroda.

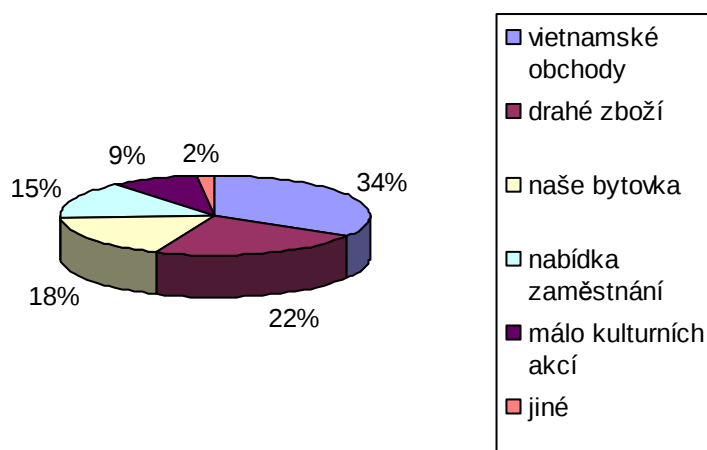
Graf 6 – Věc, která se rezidentům LÍBÍ

Zdroj: vlastní šetření

U otázky co se Vám zde NELÍBÍ byly nejčastější odpovědi vietnamské obchody, které se bohužel na náměstí nacházejí. Tohle osobně vadí i mě. Nespokojeni byli respondenti také s vlastním bydlením (nejčastěji konkrétně s bytovkou) či drahým zbožím z důvodu nedalekých státních hranic.

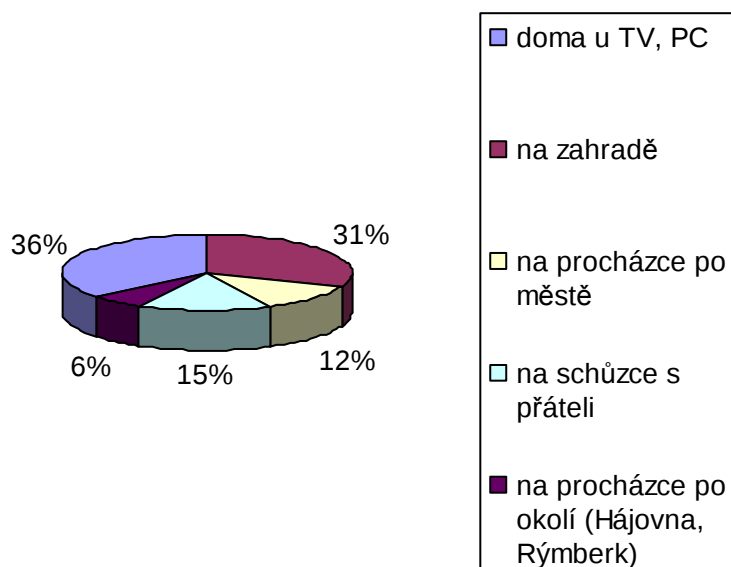
Graf 7 – Věc, která se rezidentům NELÍBÍ

Zdroj: vlastní šetření

Ve kterých místech ve městě a okolí trávíte nejraději a nejčastěji Váš volný čas? Takto zněla další otázka. Bohužel jsem došla ke zjištění, že většina respondentů tráví svůj volný čas spíše doma u televize nebo u počítače a dává tak přednost před procházkami a přírodou. Vyskytla se tu však i početná skupina respondentů, kteří upřednostňují přírodu před domácím prostředím.

Graf 8 – Trávení volného času

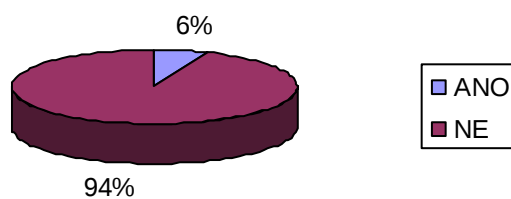

Zdroj: vlastní šetření

U otázky *Která místa ve městě a okolí byste doporučil(a) návštěvníkům města? Uved'te, prosím, 3 místa* dělat graf nebudu, jen uvedu nejvíce zmíněná místa. Nejčastěji zmíněnými místy byla města Domažlice, Klatovy, Horšovský Týn, okresní město Plzeň, zřícenina hradu Rýmberk, Rabí, rozhledna Koráb, kostel sv. Anny, vodní hrad Švihov a galerie, zámek a hrad Klenová. Zřícenina hradu Rýmberk byla zmíněna ve 63 případech, což znamená, že je podle respondentů tento objekt vhodný k návštěvě a doporučení návštěvníkům města a to je dobrá zpráva.

Na otázku *Navštěvujete nedalekou zříceninu hradu Rýmberk?* byly jen dvě možné odpovědi. Respondenti, kteří odpověděli NE, už jen zodpověděli pár otázek potřebných pro statistické údaje a spolupráce s nimi skončila. Ti respondenti, kteří odpověděli ANO, pokračovali v dotazníku dále. Bohužel, takových respondentů bylo jen 6. Toto číslo mě velice překvapilo.

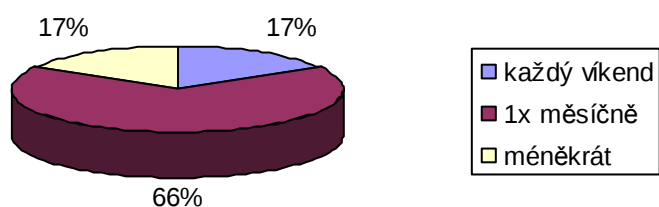
Graf 9 - Navštívujete nedalekou zříceninu hradu Rýzmberek?

Zdroj: vlastní šetření

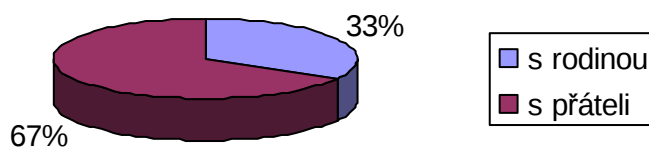
Na řadě bylo zjistit, jak často respondenti hrad navštěvují a s kým. Nejčastějšími odpověďmi bylo 1x měsíčně, což a s přáteli.

Graf 10 – Jak často navštívujete hrad Rýzmberek?

Zdroj: vlastní šetření

Graf 11 – S kým hrad Rýzmberek navštěvujete nejčastěji?

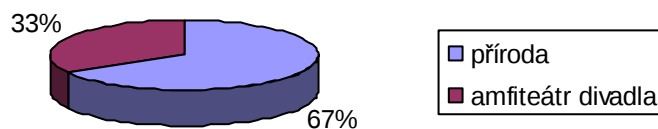
Zdroj: vlastní šetření

V další odpovědi měli respondenti uvést jednu věc, která se jim na hradě LÍBÍ a jednu věc, která se jim naopak NELÍBÍ.

Nejčastěji se respondentům LÍBÍ příroda, kterou uvedli ve 4 případech a pak amfiteátr přírodního divadla, který byl zmíněn 2x.

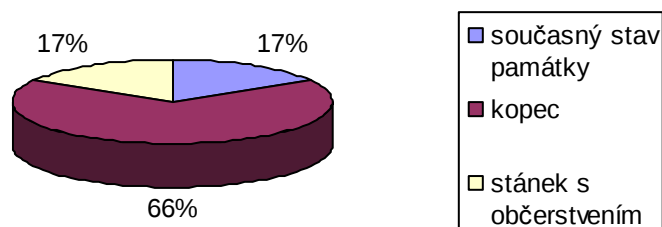
Naopak se jim NELÍBÍ kopec, který musí vyšlapat, aby se ke hradu dostali a který byl zmíněn 4x. Dále jsou pak nespokojeni, respektive 1 respondent, se současným stavem památky a vadí jim, také 1 respondentovi, stánek s občerstvením umístěný v areálu hradu.

Graf 12 – Co se respondentům LÍBÍ na hradě Rýzmberek

Zdroj: vlastní šetření

Graf 13 – Co se respondentům NELÍBÍ na hradě Rýzmberk

Zdroj: vlastní šetření

7.1.1 Gouldovský typ mapy

Zpracování a použití mapy je popsáno výše v kapitole č. 3 Metodika práce. Mapa byla rozdělena do 12 okýnek a respondenti měli za úkol příslušná okýnka označkovat. Známkování okýnek probíhalo stejně jako známkování ve škole, tedy od 1 do 5. Respondenti známkovali jen ta okýnka, ve kterých se nacházela lokalita nebo objekt, jež navštěvují.

Respondentů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, bylo celkem 100 a protože byl gouldovský typ mapy součástí dotazníku, je počet respondentů i u toho typu stejný.

Bohužel, dle mého zjištění, obyvatelé našeho města nejsou příliš vášnivými a nadšenými „turisty“ či sportovci a na procházky moc nechodí. Nejvíce se chodí procházet starší lidé, ale jen po městě. Pro ně je chůze do kopce namáhavá a vyčerpávající, takže o vycházce vedoucí do lokality hradu Rýzmberk nemůže být řeč. Mladí lidé se snaží trávit svůj volný čas hlavně s přáteli a ti úplně nejmladší ho nejradši tráví před televizí nebo u počítače.

Kvůli těmto okolnostem zůstaly pauzové papíry, na kterých měli respondenti známkovat navštěvované lokality, většinou skoro celé prázdné. Nejvíce známek dostalo město Kdyně, a to 67. Průměrná známka města pak po zaokrouhlení činila 1,37. Další často známkovanou lokalitou byla Hájovna, respektive koupaliště Hájovna, která získala celkem 48 známek a známka po zaokrouhlení byla 2,21. Označkovány byly také rozhledna Koráb a hrad Rýzmberk. Koráb dostal 41 známek a konečná zprůměrovaná známka byla 2,27. Hrad

Rýzmberk dostal 39 známek a průměrná známka u něj činila 2. U ostatních lokalit, jakými byly například vesnice Brnířov, Podzámčí nebo okrajová část města Kobyla, nepřekročil počet známek 10.

7.2 Lynchovský typ mapy

Průběh tohoto zjišťování informací je popsán výše v kapitole č. 3 Metodika práce. Respondenti měli nakreslit město Kdyně a jeho okolí tak, jak ho oni samy vnímají. Cílem bylo zjistit, kolik z nich vnímá hrad Rýzmberk jako nedílnou součást města Kdyně.

Bylo vyhotoveno 10 kusů. Poměr mužů a žen, ani jiné statistické údaje, zde uvádět nebudu, neboť se nejedná o údaje podstatné.

Tabulka 1 – Počet výskytu jednotlivých objektů v nákresech

Objekt, lokalita	Počet výskytu
Koráb	7
Rýzmberk	6
Les, stromy	5
Domy	4
Hájovna (koupaliště)	4
Elitex, komín	3
Fotbalové hřiště	3
Náměstí, radnice	3
Kopce	2
Kostel, hřbitov	2
Vlastní dům	2
Herštejn	1

Zdroj: vlastní šetření

Z tabulky lze tedy vyčíst, že více jak polovina, přesněji 60%, respondentů zahrnula hrad Rýzmberk jako součást města Kdyně a jeho okolí a to lze považovat za dobrý výsledek. Horší zjištění je to, že i konkurenční objekt Koráb je zde velice často zmíněn a dokonce hrad Rýzmberk předběhl. Je však nutno podotknout, že šlo jen o mapu města a jeho okolí a nepovypovídá to nic o návštěvnosti nebo oblíbenosti objektů.

I když zde na pohlaví nezáleží, jen pro zajímavost uvádím zjištění, že fotbalové hřiště bylo jako součást města Kdyně uvedeno 3x a počet mužů – respondentů byl při tom právě 3.

8. ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo posouzení významu zříceniny hradu Rýzmberk jako místa každodenní rekreace v zázemí malého města. Ke zjištění potřebných informací bylo využito dotazníkového šetření, gouldovského typu mapy a lynchovského typu mapy. Respondentů bylo u dotazníkové šetření a gouldovského typu mapy, který byl součástí dotazníku, 100 a u lynchovského typu mapy jen 10.

U lynchovského typu mapy měli respondenti za úkol nakreslit město Kdyně a jeho okolí tak, jak ho oni samy vnímají. Cílem bylo zjistit, kolik z nich vnímá hrad Rýzmberk jako nedílnou součást města Kdyně. Z tabulky č. 1 lze vyčíst, že více jak polovina, přesněji 60%, respondentů zahrnula hrad Rýzmberk jako součást města Kdyně a jeho okolí a to lze považovat za dobrý výsledek.

Z dotazníkového šetření bylo zjištěno, že nejvíce respondentů tráví svůj volný čas před televizní obrazovkou nebo u počítače, starší generace na zahradě nebo se prochází po městě a procházkám po okolí města, kde se nachází i hrad Rýzmberk, se ve svém volném čase věnuje pouhých 6% respondentů. Těchto 6% navštěvuje hrad nejvíce 1x měsíčně, s přáteli, nejvíce se jim zde líbí příroda a nelíbí se jim kopec, který musí zdolat, aby se ke hradu dostali.

Bohužel i z gouldovského typu mapy je patrné, že obyvatele našeho města nejsou žádnými nadšenými „turisty“ nebo sportovci. Mapa města Kdyně i s jeho okolím, kterou respondenti dostali, byla rozdělena do 12 okýnek. V okýnkách se nacházely jednotlivé lokality nebo atraktivity, které se zde nachází a respondenti měli za úkol tato okýnka oznámkovat. Známkování mělo stejnou podobu jako známkování ve škole, tedy od 1 do 5. Oznámkovány byla jen ta okýnka, kde se nacházelo místo, které respondent navštěvuje a tudíž ho dobře zná a dokáže rozhodnout. Zjištěno však bylo, že obyvatele nikam moc nechodí, žádná místa nenavštěvují a proto jich moc neoznámkovali. Nejlépe dopadlo město jako celek, které oznámkovalo 67 respondentů a průměrná známka města byla 1,37. Hrad Rýzmberk dostal 39 známek a průměrná známka u něj činila 2.

Z informací získaných od respondentů lze vyčíst, že jedinými konkurenty pro hrad Rýzmberk se stala rozhledna Koráb a koupaliště Hájovna. To potvrzuje hypotézu, že v okolí hradu se nacházejí další atraktivity, které by mohly pro hrad znamenat konkurenci.

Respondenti také odpověděli, že jim vadí kopec, na kterém se hrad Rýzmberk nachází a který tedy musí zdolat. To potvrzuje hypotézu, že je hrad sice situován v blízkosti města, ale že by mohl být problém kopec, na jehož vrcholku se hrad nachází.

Objekt hradu je poměrně malý a není nijak využíván. Hrad tedy nemá své potenciální návštěvníky čím přilákat a proto je jejich počet tak nízký. To potvrzuje hypotézu, že je tento prostor malý a není využíván.

Respondenti byli také nespokojeni se současným stavem památky. Objekt je sice ve správě Českých turistů, není to však příliš vidět. Objekt není nijak opravován, jen je vybírán vstup na věž, ze které je stejně výhled omezen přerůstajícími okolními stromy, a je zde zřízen stánek s občerstvením, který však některým respondentům také vadí.

Celkově lze tedy závěrem práce říci, že zřícenina hradu bohužel není vyhledávaným místem každodenní rekreace místních občanů. Je však nutno dodat, že to není z důvodu konkurence jiných objektů nacházejících se v blízkosti města a tudíž i zříceniny. Důvod lze vyčíst nejen z dotazníkového šetření, ale i z gouldovského typu mapy. Jde o to, že se dnešní společnost věnuje jiným činnostem, většinou však méně aktivním, jako je například dívání na televizi nebo hraní her na počítači. Taky je nutno dodat, že velká část respondentů tráví svůj volný čas s přáteli a už jí nezbyvá čas na další aktivity, což je dáno současným způsobem života. To platí nejen u nás na malém městě, ale i ve velkých městech i na vesnicích. Lidé chtějí mít „pěkný“ plat nebo pracují na své kariéře, a proto se naplno věnují svému zaměstnání a jsou často rádi, když jim zbude aspoň chvilka na jejich rodinu či přátele. Na ostatní už pak nemají ani čas, ani pomyslení.

9. SUMMARY

The goal of this thesis was the examination of the importance of the ruin Rýzmbek as the place of the everyday recreation in the upcountry of a small town. Questionnaires, Gould map type and Lynch map type were used to get the needed information. There were 100 respondents for the questionnaires and the Gould map type (which was a part of the questionnaire) and only 10 respondents for the Lynch map type.

At the Lynch map type the respondents' task was to sketch the town of Kdyně (with surroundings) the way they feel it. The aim was to find out how many of them see the castle Rýzmbek as the integral part of the town Kdyně. From the chart number 1 it is obvious that more than a half, to be more specific 60%, of the respondents included the castle Rýzmbek as the integral part of the town Kdyně and its surroundings and this can be considered a good result.

From the questionnaire was found out that most of the respondents spend their leisure time watching TV or at the computer, the older generations in the garden or walking through the town; but only 6% of the respondents spend their free time walking through the surroundings of the town where the castle Rýzmbek is located. These 6% of the respondents visit the castle at the most once a month, with their friends; they like the nature the most and dislike the hill they have to climb to reach the castle.

Unfortunately from the Gould map type is also visible that the inhabitants of our town are not really enthusiastic hikers or sportsmen. The map of the town Kdyně with its surroundings, which the respondents got, was divided into 12 fields. There were located individual locations or attractions, which can be found there; and the respondents' task was to grade these fields. The grades were the same as the grades in school, which means 1 to 5. The grade was given only to fields with those places, which the respondent visits, knows well and therefore can grade. But the result is that the inhabitants do not visit any places very much and therefore they cannot grade them. The best result has the town itself, which was graded by the 67% of the respondents and the average grade of the town was 1,37. The castle Rýzmbek got 39 grades and the average grade was 2.

From the information from the respondents results, that the only "competitor" of the castle Rýzmbek is the view-tower Koráb and pool Hájovna. This confirms the hypothesis that in the neighborhood of the castle there are other attractions, which can be the "competitors" for the castle.

The respondents also answered that they do not like the hill, which Rýzmbek and which they have to climb. This confirms the hypothesis that the castle is situated near the town, but the hill (on its top the castle stands) could be a problem.

The complex of the castle is quite small and not very used. The castle has nothing to offer for its possible visitors and therefore is their number so small. This confirms the hypothesis that this place is small and not used.

The respondents were also not satisfied with the present condition of the monument. The complex is on hand of the “Czech hikers”, but it is not repaired. Visitors have to pay for the visit of the tower, but the view is limited by the neighboring high trees. There is a stand with fast food as well, but some of the respondents also do not like it.

In conclusion I can generally say that unfortunately the ruin of Rýzmbek is not a popular place for the everyday recreation of the local inhabitants. But I must confess that it is not caused by the other objects situated near the town and the ruin. The reason can be found in both the questionnaire and the Gould map type. The reason is that the today society likes other activities, mostly less active, as watching TV or playing PC games. I must also say that most of the respondents spend their free time with friends and therefore have no more time for other activities, which is influenced by the today way of life. This appears not only in our small town, but also in the big cities as well as in the villages. People want to earn a lot of money, they work on their career and therefore they devote their whole time to their job. They are glad when they get some free time for their family or friends. For the other activities they have no time as well as no mood.

KEY WORDS

Ruin of the castle

Resident

Recreation

10. POUŽITÉ ZDROJE

Seznam literatury

1. ČECH J. (1998): *Malá encyklopedie cestovního ruchu*. Idea Servis, Praha.
2. HESKOVÁ M. (2006): *Cestovní ruch*. Fortuna, Praha.
3. HRALA V. (2001): *Geografie cestovního ruchu*. Idea Servis, Praha.
4. KIRÁLOVÁ A. (2003): *Marketing destinace cestovního ruchu*. Ekopress, Praha.
5. MALÁ V. (2002): *Základy cestovního ruchu*. VŠE, Praha.
6. ORIEŠKA J. (1999): *Technika služeb cestovního ruchu*. Idea Servis, Praha.
7. PÁSKOVÁ M., ZELENKA J. (2002): *Cestovní ruch – výkladový slovník*. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.

Internet

8. www.kdyne.cz, 18.11.2006
9. www.pruvodce.com, 24.3.2007
10. www.tmapserver.cz, 13.10.2006
11. web.quick.cz, 25.3.2007
12. www.czso.cz, 31.3.2007
13. www.wikipedia.org, 24.3.2007

Použité zkratky

WTO – World Tourism Organisation (Světová organizace cestovního ruchu)

11. SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

11.1 Seznam grafů

Graf 1 – Pohlaví respondentů

Graf 2 – Věkové složení respondentů

Graf 3 – Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Graf 4 – Zaměstnání respondentů

Graf 5 – Co se Vám vybaví, když se řekne Kdyně?

Graf 6 – Věc, která se rezidentům LÍBÍ

Graf 7 – Věc, která se rezidentům NELÍBÍ

Graf 8 – Trávení volného času

Graf 9 – Navštěvujete nedalekou zříceninu hradu Rýzmberk?

Graf 10 – Jak často navštěvujete hrad Rýzmberk?

Graf 11 – S kým hrad Rýzmberk navštěvujete nejčastěji?

Graf 12 – Co se respondentům LÍBÍ na hradě Rýzmberk

Graf 13 – Co se respondentům NELÍBÍ na hradě Rýzmberk

11.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počet výskytu jednotlivých objektů v nákresech

12. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 – Dotazník

Příloha 2 – Rýzmbek

Příloha 3 – Rýzmbek

Příloha 4 – Rýzmbek

Příloha 5 – Kaple sv. Václava na Brůdku

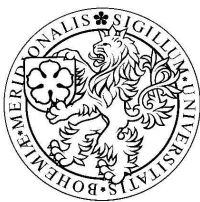
Příloha 6 - Kostel sv. Anny – Tannaberg

Příloha 7 - Nový Herštejn

Příloha 8 - Rozhledna Koráb

Příloha 9 – Památník Jana Husa

Příloha 10 – Koupaliště Hájovna

Katedra cestovního ruchu
Ekonomická fakulta JU

Dotazník (on-site survey)

Místo:

Datum:

Den:

Čas:

Dobrý den, jmenuji se Romana Huberová a jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity. Ve své bakalářské práci se věnuji problematice možnosti každodenní rekreace obyvatel v zázemí města Kdyně.

Mohu Vás požádat o zodpovězení několika otázek? Zabere to jen pár minut a pro mou práci je to zásadní. Vaše odpovědi jsou striktně anonymní.

Nejprve bych se Vás chtěl/a zeptat:

1) Co se Vám vybaví, když se řekne Kdyně? Charakterizujte, prosím, 3 slovy:

2) Kdybyste měl(a) označit jednu (jakoukoliv) věc, která se Vám zde LÍBÍ, která by to byla?

3) Kdybyste měl(a) označit jednu (jakoukoliv) věc, která se Vám zde NELÍBÍ, která by to byla?

4) Ve kterých místech ve městě a okolí trávíte nejraději a nejčastěji Váš volný čas?

5) Která místa ve městě a okolí byste doporučil(a) návštěvníkům města? Uveďte, prosím, 3 místa:

6) Navštěvujete nedalekou zříceninu hradu Rýzmbek? ANO NE

Pokud zní Vaše odpověď NE, prosím, skočte na otázku číslo 12.

Pokud zní Vaše odpověď Ano, prosím, pokračujte následující otázkou.

7) Jak často navštěvujete hrad Rýzmbek?

a) každý den b) obden c) každý víkend d) 1x měsíčně e) méněkrát

8) S kým hrad Rýzmbek navštěvujete nejčastěji?

a) sám(a) b) s rodinou c) s přáteli

9) Kdybyste měl(a) označit jednu (jakoukoliv) věc, která se Vám na hradě Rýzmberk LÍBÍ, která by to byla?

10) Kdybyste měl(a) označit jednu (jakoukoliv) věc, která se Vám na hradě Rýzmberk NELÍBÍ, která by to byla?

11) Spojil byste návštěvu hradu Rýzmberk s následujícími pocity?

	určitě ano	spíše ano	nedokážu rozhodnout	spíše ne	určitě ne
depresivní					
vzrušující					
uklidňující					
znechutující					
nudný					
veselý					
opuštěný					
nebezpečný					
tajemný					

Závěrem bych Vás chtěla poprosit o zodpovězení pár otázek, týkajících se Vaší osoby. Tyto údaje jsou zjišťovány a používány pouze pro statistické účely. Znovu Vás ujišťuji, že Vaše odpovědi jsou anonymní.

12) Pohlaví: muž/žena

13) Věk: 15 - 18 let ; 19 - 29 let ; 30 - 39 let ; 40 - 49 let ; 50 - 59 let ; 60 let a více

14) Nejvyšší dosažené vzdělání: základní vyučen(a) střední vysokoškolské

15) Zaměstnání: student zaměstnanec živnostník zaměstnavatel důchodce jiné

Děkuji Vám za Váš čas a Vaši spolupráci!

Přeji hezký den!

Příloha 2 – Rýzmberk

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 3 – Rýzmberk

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 4 – Rýzmberk

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 5 – Kaple sv. Václava na Brůdku

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 6 - Kostel sv. Anny – Tannaberg

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 7 - Nový Herštejn

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 8 - Rozhledna Koráb

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 9 – Památník Jana Husa

Zdroj: [www.kdyne.cz]

Příloha 10 – Koupaliště Hájovna

Zdroj: [www.kdyne.cz]